

Doanh Nghiệp Việt với 8 Bước Trong Hành Trình ESG

ESG Consulting

Doanh Nghiệp Việt Với 8 Bước Trong Hành Trình ESG

Việt Nam cũng như trên toàn cầu, chúng ta đang đối mặt với những thách thức chưa từng có tiền lệ về biến đổi khí hậu và sự xói mòn lòng tin nghiêm trọng do quá trình khai thác quá mức tài nguyên thiên nhiên cũng như hệ quả của lòng tham và sự đổ kỵ. Doanh nghiệp Việt hoàn toàn có thể chung tay cùng với Chính phủ để giải bài toán hóc búa này, nhưng nên bắt đầu hành trình phát triển bền vững (ESG) như thế nào?

Theo khảo sát của công ty tư vấn Bain về Quản trị môi trường, xã hội và doanh nghiệp khu vực châu Á - Thái Bình Dương năm 2022 của gần 17.000 người tại 11 quốc gia, người tiêu dùng ở các nước đang phát triển như Việt Nam, Philippines, Indonesia,... quan tâm về môi trường và xã hội nhiều hơn so với các nước phát triển.

Đáng chú ý, Việt Nam đứng đầu danh sách về mong muốn doanh nghiệp đóng vai trò dẫn dắt quá trình chuyển đổi để phát triển bền vững. Trong khi đó, ở các nước như Malaysia, Trung Quốc, Singapore, Thái Lan, người tiêu dùng kỳ vọng chính phủ giữ vai trò này.

Môi trường, Xã hội và Quản trị (ESG) đề cập đến một khuôn khổ tích hợp các rủi ro và cả cơ hội về 3 nhóm vấn đề lớn là môi trường, xã hội và quản trị vào chiến lược của công ty để xây dựng tính bền vững, tài chính lâu dài và cuối cùng lan tỏa các giá trị tích cực.

ESG là một hành trình, không phải là kết quả.

Trước tiên, chúng ta cần hiểu rằng ESG hay phát triển bền vững không thể đạt được qua một đêm. Bản thân ESG là khái niệm mới chỉ được sử dụng và thúc đẩy trong hơn một thập kỷ qua ở các nước phát triển. ESG mới du nhập vào Việt Nam với đòn bẩy từ các thị trường đối tác chủ chốt, các nhà đầu tư thế hệ mới cũng như nhu cầu nội tại trong nước nhằm ứng phó với biến đổi khí hậu và chuỗi các khủng hoảng liên tiếp.

Rất nhiều thống kê, nghiên cứu khoa học và báo chí trong và ngoài nước đã dày công chứng minh tầm quan trọng và tác động to lớn đối với toàn xã hội nói chung cũng như doanh nghiệp nói riêng. Nhu cầu thực hành ESG là hiển nhiên và hiện hữu.

Qua nhiều năm nghiên cứu và tư vấn cho các tập đoàn toàn cầu ở Châu Âu cũng như trải nghiệm với các doanh nghiệp trong nước, đặc biệt là các công ty tư nhân/ công ty gia đình điển hình. Với xuất phát điểm và nguồn lực hạn chế của một nước đang phát triển, chúng tôi phải ghi nhận rằng doanh nghiệp Việt đã nỗ lực rất nhiều và đang tiến bộ rất nhanh trong chỉ vài năm trở lại đây. Tất nhiên là chúng ta còn một chặng đường rất dài ở phía trước. Vẫn còn rất nhiều doanh nghiệp, doanh nhân mặc dù nhận thức thông suốt, đã và đang có những đóng góp thiết thực ở một số khía cạnh nào đó về ESG trong các hoạt động sản xuất kinh doanh và cộng đồng địa phương. Họ chỉ là chưa thực hành có tính hệ thống và toàn diện, có thể đo lường một cách minh bạch. Một số cảm thấy mông lung, lo sợ khó khăn tốn kém hay gây sáo trộn, chưa định hướng được một cách bài bản dẫn đến việc thực hành ESG vẫn rời rạc, thiếu trọng tâm và chậm lan tỏa, do đó lãng phí nguồn lực của tổ chức. Các bạn là những bông hoa quý, xin đừng để bị mắc kẹt trong cỏ dại.

Phải công nhận rằng, các phương pháp, công thức đã và đang được các tập đoàn lớn áp dụng thành công ở các nước phát triển khó mà thuyết phục và hữu dụng với mô hình doanh nghiệp với đặc thù Phương Đông ở Việt Nam hiện nay. Họ là những nhà tiên phong với cả quá trình dài tích lũy công nghệ, quy trình, kinh nghiệm và quan điểm quản trị, hệ sinh thái rộng lớn, hỗ trợ chính sách và cả cái ví dày. Nhưng không hề gì, chúng ta cũng không đi

sau nhiều lần đầu. Và lại các bạn hoàn toàn có thể tận dụng rất nhiều kinh nghiệm quý mà họ đã phải trả giá trước khi có thành công.

Các công ty có thể tham khảo kinh nghiệm của chúng tôi về cách thức phù hợp để doanh nghiệp trong nước tự tin bắt tay vào hành trình ESG với tất cả năng lực và đặc thù riêng, chỉ bằng 8 bước đơn giản. Hy vọng nhận được ý kiến đóng góp và chia sẻ kinh nghiệm của các chuyên gia tâm huyết.

1. Xác Định Xuất Phát Điểm Của Doanh Nghiệp Trong Hành Trình ESG.

Tương tự như trước mỗi một chuyến đi hay một cuộc đua, chúng ta cần tự đánh giá chính bản thân mình để hiểu các điều kiện đặc thù về ngành nghề, lĩnh vực hoạt động, quy mô; nguồn lực hiện có về con người, công nghệ, kinh nghiệm và tài chính, cũng như mức độ kỳ vọng ESG. Xác định xuất phát điểm ESG tức là biết được những kết quả trên ba khía cạnh Môi trường, Xã hội và Quản trị mà doanh nghiệp đã đạt được và đang hướng tới. Xin nhớ rằng: Hãy đi rồi sẽ tới.

Chúng tôi thường chia làm 3 mức kỳ vọng:

- **Mức 1:** Chỉ cần thực hành tối thiểu theo xu hướng,
- **Mức 2:** Mong muốn thực hành và kỳ vọng trung bình,
- **Mức 3:** Có tham vọng rõ ràng về ESG.

Ngoài ra chúng ta cũng cần biết hiện trạng tổ chức đang ở nhóm mức độ trưởng thành nào trong tổng thể hành trình ESG, từ đó có được cái nhìn tổng quát và khách quan nhằm xác định chiến lược cũng như tốc độ hiệu quả nhất.

Các doanh nghiệp thường thuộc 1 trong 4 nhóm:

- **Nhóm 1:** Doanh nghiệp xem ESG là một vấn đề tuân thủ và chỉ mới khởi động hành trình ESG nên chưa từng hoặc rất hạn chế có báo cáo công khai liên quan đến ESG.
- **Nhóm 2:** Doanh nghiệp giao trách nhiệm cho quản lý cấp trung nhằm kết hợp giải quyết chủ yếu các khía cạnh rủi ro ESG trong hoạt động kinh doanh. Nội dung báo cáo ESG chưa xác định mục tiêu dựa trên cơ sở khoa học và đang được lồng ghép trong báo cáo tổng thể đưa ra công chúng.
- **Nhóm 3:** Trách nhiệm ESG thuộc về Ban điều hành cấp cao. ESG được tích hợp với hoạt động tài chính và kinh doanh vì công ty nhận thấy nó tạo lợi thế khác biệt cho sản phẩm/ dịch vụ cũng như nhìn thấy cả cơ hội và rủi ro trong đó. Báo cáo ESG bao gồm cả thông tin phi tài chính với các mục tiêu dựa trên cơ sở khoa học.
- **Nhóm 4:** ESG được coi là yếu tố cốt lõi chiến lược nên được tích hợp vào toàn bộ hoạt động của doanh nghiệp với cơ cấu quản trị rõ ràng và được định hướng bởi lãnh đạo cấp cao. Doanh nghiệp công bố báo cáo các chỉ số tài chính và phi tài chính phù hợp với các khía cạnh ESG cũng như chủ động thúc đẩy thực hành ESG trong ngành/ mạng lưới của mình.

2. Đảm Bảo Nhận Thức, Kiến Thức Ở Quản Lý Cấp Cao Và Hệ Thống Quản Trị ESG.

Như đã nói ở trên, ESG là một quá trình dài hơi và tốn kém nguồn lực, có ảnh hưởng cả ngắn, trung và dài hạn đến hoạt động và hiệu quả của toàn bộ doanh nghiệp. ESG không phải phương tiện/ sự kiện PR để giao cho một bộ phận nào đó đối phó. Ngoài ra, ESG có thể được ví như là một môn thể thao đồng đội phối hợp hay một bản hòa nhạc. Hiểu biết và

nhận thức của cấp cao nhất sẽ mang đến động lực mạnh mẽ khi được truyền đạt rõ ràng, phối hợp và dẫn dắt toàn công ty trong hành trình ESG.

Dù các tổ chức được xây dựng theo mô hình hội đồng một cấp (single-tier/ unitary) hay hai cấp (two-tier boards). Các mục tiêu ESG chỉ phát huy hiệu quả cao nhất và hiện thực hóa khi được xác định ở cấp chiến lược “từ trên xuống” và truyền tải đến tất cả các bộ phận của công ty. Với điều kiện hiện có tại Việt Nam, chúng tôi cho rằng việc chỉ định một thành viên có năng lực phù hợp trong hội đồng quản trị đứng ra xây dựng và lãnh đạo toàn bộ hoạt động ESG là hợp lý. Chức danh có thể là Trưởng Ban ESG (Head of ESG/ ESG Lead) hay Giám đốc Phát triển Bền vững (CSO). Vị này đặc biệt cần được cung cấp đầy đủ kỹ năng, kiến thức và nguồn lực chuyên sâu hơn các thành viên khác trong ban điều hành để hoàn thành nhiệm vụ. Mỗi tổ chức cần xác định cơ cấu tổ chức phù hợp, như xác định chương trình thảo luận cụ thể về các nội dung ESG ở cấp hội đồng quản trị và ban điều hành, cơ chế báo cáo cũng như thông tin được báo cáo cho các cấp này.

3. Xây Dựng Nhóm Chuyên Gia ESG.

Giám đốc Phát triển Bền vững (CSO) chịu trách nhiệm xây dựng và lãnh đạo bộ phận chuyên trách ESG. ESG là một lĩnh vực mới, chuyên sâu và bao trùm, nên không dễ để tìm được nhân sự sẵn có trên thị trường lao động vừa có kiến thức chuyên sâu về môi trường sinh thái, các vấn đề xã hội đa dạng (cả bên trong và bên ngoài tổ chức), nắm vững về các đột phá công nghệ mà lại cũng đủ tầm về mặt quản trị chiến lược. Nên biết rằng, ngay cả ở các nước phát triển hiện nay cũng đang diễn ra cuộc chiến dành nhân sự ESG. Khuyến nghị của chúng tôi ở đây là doanh nghiệp không nên quá cầu toàn để ảnh hưởng đến tiến độ tham gia vào tiến trình này trong những năm đầu. Các thành viên ban đầu có thể là các chuyên gia có tố chất phù hợp. Họ kiêm nhiệm hoặc được điều chuyển từ các bộ phận chuyên môn như Hành chính, Nhân sự, Kỹ thuật, IT, Tài chính,.. được bồi dưỡng, cung cấp đầy đủ các kiến thức và kỹ năng chuyên môn về ESG.

Một số tố chất cần có với nhân sự chuyên trách ESG:

- Khả năng học hỏi: ESG là một lĩnh vực mới và vẫn trong quá trình hoàn thiện các tiêu chuẩn nên đòi hỏi nhân sự phải có năng lực tiếp thu kiến thức về nhiều chuyên ngành khi được đào tạo, cũng như khả năng tự học và đào sâu nghiên cứu, nhạy cảm cập nhật các du hướng lớn.
- Tư duy liên ngành (transdisciplinary thinking): Bản chất làm ESG là đánh giá và phân tích 3 thành tố rất rộng lớn là Môi trường, Xã hội & Quản trị, mỗi thành tố đó lại bao gồm một loạt các phụ tố. Sau đó cũng cần đánh giá tác động qua lại giữa chúng để nhận định các cơ hội và thách thức với tổ chức. Vì thế nhân sự cần hiểu biết và tư duy kết nối giữa nhiều lĩnh vực khác nhau.
- Tư duy mở: Cũng vì ESG là một lĩnh vực mới và vẫn trong quá trình phát triển các tiêu chuẩn. Nhân sự làm ESG cần linh hoạt, cởi mở lắng nghe, cân nhắc lợi ích và mối quan tâm của các bên liên quan.
- Khả năng xây dựng các mối quan hệ: Một khi ESG trở thành chiến lược xương sống xuyên suốt mọi hoạt động của tổ chức, nhân sự ESG sẽ cần kết nối, hợp tác với rất nhiều phòng ban, bộ phận, đối tác cả trong và ngoài tổ chức ở mọi trình độ, nền tảng kinh tế, văn hóa và cả ngôn ngữ khác nhau. Do đó, những kỹ năng như giao tiếp, đàm phán, xây dựng mối quan hệ là rất cần thiết.
- Chủ động: Nhân sự chuyên trách ở một lĩnh vực mới như ESG chắc chắn không thể ỷ lại, bị động chờ đợi cấp trên hay ai đó bảo gì làm nấy. Ngược lại, họ cần ý thức được vai trò của mình để chủ động khám phá, nghiên cứu các dữ liệu, kiến thức mới và đưa ra giải pháp cho doanh nghiệp.

- Đa dạng: Một trong những mục tiêu hướng tới trong ESG là đạt được công bằng, bình đẳng cho mọi bên liên quan, bất kể nền tảng học thức, giới tính, dân tộc. Các cá nhân trong bộ phận chuyên trách ESG cần đảm bảo sự đa dạng về suy nghĩ, ít nhất là về lĩnh vực am hiểu chuyên môn, lứa tuổi và giới tính.

Việc đặt hàng các khóa đào tạo về ESG ở mọi cấp độ, được thiết kế riêng theo nhu cầu cũng là một ý tưởng hay. Mục tiêu của nhóm nên là thiết lập, tích hợp hệ thống, điều phối, giám sát, đánh giá và đào tạo nội bộ, nhằm đạt các mục tiêu phát triển bền vững của tổ chức. CSO cần có đủ năng lực và thẩm quyền ra các quyết định ngay lập tức, hoặc cố vấn cho Ban Điều hành ra những quyết sách ESG hệ trọng.

4. Thu Thập, Xử Lý Dữ Liệu, Đánh Giá Tác Động ESG Và Xác Định Các Bên Liên Quan.

Theo nghiên cứu của Diligent (tổ chức chuyên nghiên cứu về giải pháp ESG), họ đã chỉ ra rằng có tới hơn 60% các doanh nghiệp trên thế giới đang bị hạn chế khả năng thu thập, phân tích và báo cáo các dữ liệu liên quan tới ESG. Báo cáo ESG bao gồm các đo lường về lượng khí thải, sử dụng tài nguyên, môi trường và tài nguyên thiên nhiên của công ty, chính sách lao động và nhân quyền, sức khỏe và an toàn lao động, quản trị và quy trình ra quyết định, quản lý chuỗi cung ứng, trách nhiệm sản phẩm, chống tham nhũng và đầu tư cộng đồng, ...

Với mức độ phức tạp và đa dạng của các yếu tố ESG bao trùm toàn bộ hoạt động của doanh nghiệp, chuỗi cung ứng và cộng đồng địa phương. Cùng với sự nhạy cảm về số liệu nội bộ, quy mô và số lượng các chi nhánh. Không như các số liệu tài chính hay kinh doanh, các yếu tố bền vững thường khó định lượng. Quy trình thu thập đúng, đủ các thông số, dữ liệu cần đo lường, từ các nguồn và định dạng khác nhau, sau đó đánh giá, phân tích chuyên sâu để đưa ra các quyết sách phù hợp ESG trong các bước tiếp theo chắc chắn mất nhiều thời gian và nguồn lực.

Dữ liệu ESG ngoài việc phục vụ cho mục đích công bố thông tin ESG trong các bước sau, còn phục vụ cho các mục đích khác như xây dựng các mô hình đo lường rủi ro khí hậu, kiểm tra sức chịu đựng cho rủi ro khí hậu, các bộ tiêu chí xếp hạng ESG và nhiều mục đích khác. Các doanh nghiệp có thể cân nhắc thực hiện các công việc sau:

- Xác định các nội dung hoặc mục đích dữ liệu ESG cần được thu thập,
- Đánh giá hiện trạng dữ liệu hiện tại và xây dựng chiến lược thu thập dữ liệu còn thiếu,
- Xác định giải pháp nền tảng lưu trữ và quản lý dữ liệu ESG,
- Đưa các yêu cầu dữ liệu ESG vào quy trình lõi tương ứng của tổ chức,
- Xây dựng các quy định cụ thể về quản trị dữ liệu ESG.

Một nhiệm vụ cũng vô cùng quan trọng trong Bước 4 này chính là xác định các bên liên quan, những người sẽ quan tâm đến việc đọc các Báo cáo ESG của doanh nghiệp. Họ có thể bao gồm toàn bộ nhân sự, các nhà đầu tư, chuỗi cung ứng, đối tác, khách hàng, các cơ quan quản lý nhà nước, các hiệp hội ngành nghề và cộng đồng địa phương nơi doanh nghiệp có hoạt động,...

Giải pháp khôn ngoan ở đây là nên hợp tác với một đối tác có công nghệ thông minh và chuyên môn đặc thù, đủ năng lực xác định chính xác đâu là cơ hội và nơi nào phải cải tiến và có thể thay đổi, giúp công ty thiết lập hiệu suất cơ bản để có thể đặt ra các mục tiêu ESG trong bước tiếp theo. Đơn giản hóa sự phức tạp bằng công nghệ số hóa thực sự là xu thế không thể bỏ qua.

5. Đặt Ra Các Mục Tiêu Thực Tế Cải Thiện Hiệu Suất ESG.

Khi một công ty đã thu thập và xử lý tất cả dữ liệu đáng tin cậy một cách có hệ thống, bước tiếp theo là đặt ra các mục tiêu theo từng nhóm nhỏ dựa trên cơ sở khoa học, về cả E – Môi trường, S – Xã hội và G – Quản trị. Ba yếu tố của ESG nên được xem xét một cách riêng lẻ, thay vì tổng thể và tiếp tục xem xét thêm các phụ tố ở cấp độ sâu hơn. Ví dụ, ở mỗi yếu tố E, S và G sẽ có 5 đến 6 phụ tố. Trên cơ sở đó, doanh nghiệp sẽ có thể quyết định cần thực hiện hành động gì.

Hãy tập trung trước hết vào giải quyết các khâu/ vị trí đã được Bước 4 xác định ra là nguồn gây tác động xấu nhất đến từng nhóm vấn đề E, S và G. Ví dụ như: Với doanh nghiệp sản xuất hay bán lẻ, có thể mục tiêu đầu tiên của bạn là giảm mức tiêu thụ năng lượng bằng công nghệ chiếu sáng mới hay các thiết bị IoT, tăng tỷ lệ điện tái tạo để nhanh chóng giảm chi phí năng lượng và dấu chân Carbon trên mỗi đơn vị sản phẩm. Một công ty có tỷ lệ khiếu nại và nghỉ việc cao trong lực lượng lao động hay sự bất bình của cộng đồng địa phương thì chắc chắn mục tiêu lại phải có yếu tố liên quan đến chữ S theo tiêu chí DEI (Đa dạng, Công bằng và Hòa nhập) như đa dạng hóa lực lượng nhân sự, cải thiện phúc lợi và môi trường thăng tiến công bằng cho nhân viên, hay chủ động tham gia hòa nhập với các phong trào có ý nghĩa tại địa phương.

Một trong những việc cần làm ngay trong bước này chính là đưa các chỉ tiêu hiệu suất (KPI) liên quan đến ESG để xác định lương thưởng của hội đồng quản trị và nhóm chuyên trách ESG.

Lời khuyên của chúng tôi ở đây là bạn chỉ nên xác định mục tiêu ngắn và trung hạn theo nhu cầu và đặc thù riêng, và đừng câu nệ phải ưu tiên yếu tố nào hơn trong giai đoạn này. Các mục tiêu nhất thiết cần có tính thực tế, cụ thể, không quá dễ và không quá xa vời để định hướng toàn bộ hành trình ESG. Nên nhớ, quá tham vọng một cách phi thực tế là công thức cho thảm họa, ngay cả với nhiều tập đoàn toàn cầu với nguồn lực cực lớn và tự tin có thừa. Nếu không đạt được mục tiêu cao cả, toàn tổ chức có thể suy sụp, dẫn đến sớm từ bỏ hành trình và cả quá trình đầu tư trở nên lãng phí. Hãy giữ kiên định lập trường và xây dựng mục tiêu dựa trên cơ sở thực tiễn nguồn lực và kinh nghiệm thành công trong quá khứ.

6. Lập Báo Cáo ESG Theo Chuẩn Mục.

Giờ đã đến lúc doanh nghiệp có thể tự tin công bố bản báo cáo thường niên hoàn chỉnh đầu tiên để tổng kết tất cả kết quả đạt được, kinh nghiệm và đặt ra những mục tiêu tiếp theo dựa trên cơ sở khoa học trong hành trình phát triển bền vững.

Bạn vẫn chưa tự tin ư? Cứ bình tĩnh và nghe gợi ý của chúng tôi! Chúng ta đang sống trong thời đại của cách mạng công nghệ 4.0 nên thật sai lầm nếu không tận dụng thế mạnh về công nghệ và chuyên môn sẵn có của một đơn vị tư vấn độc lập thực sự chuyên nghiệp. Doanh nghiệp trước tiên sẽ được tham vấn lựa chọn các bộ tiêu chuẩn hay khuôn khổ báo cáo phù hợp nhu cầu, ngành nghề, quy mô và mô hình kinh doanh. Lưu ý ở đây là các tiêu chuẩn thường yêu cầu xung đột dữ liệu cạnh tranh với nhau và nếu kết hợp nhiều tiêu chuẩn lại sẽ dẫn tới tình trạng hỗn loạn trong cách báo cáo truyền thống. Nhưng khi bạn ứng dụng một công nghệ SaaS tiên tiến, điều này hoàn toàn được giải quyết.

Ngoài Chỉ số Phát triển bền vững (VNSI) do HOSE công bố, doanh nghiệp tại Việt Nam hoàn toàn có thể chọn báo cáo theo một hoặc nhiều trong số các khuôn khổ/ tiêu chuẩn bao quát nhất về ESG đang được công nhận rộng rãi trên toàn cầu:

- Global Reporting Initiative (GRI - Sáng kiến Báo cáo Toàn cầu),
- Carbon Disclosure Project (CDP - trước đây là 'Dự án Công bố Carbon'),

- Climate Disclosure Standards Board (CDSB – Ủy ban Tiêu chuẩn Công bố Khí hậu),
- Sustainability Accounting Standards Board (SASB - Hội đồng Chuẩn mực Kế toán Bền vững),
- Science-Based Targets Initiative (SBTi - Sáng kiến Mục tiêu Dựa trên Khoa học)
- Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD - Lực lượng đặc nhiệm về công khai tài chính liên quan đến khí hậu),
- International Sustainability Standards Board (ISSB - Hội đồng Tiêu chuẩn Bền vững Quốc tế),
- International Organization for Standardization (ISO - Tổ chức Tiêu chuẩn hóa Quốc tế),
- Green Business Bureau (GBB – Cục Kinh Doanh Xanh),
- UN Sustainable Development Goals (SDGs - Các Mục tiêu Phát triển Bền vững của Liên Hợp Quốc),
- UN Principles for Responsible Investment (PRI - Nguyên tắc của Liên Hợp Quốc về đầu tư có trách nhiệm), ...

Xu hướng hiện nay là các tiêu chuẩn, khuôn khổ sẽ thường xuyên được nâng cấp, thay đổi theo nhu cầu nội bộ, đối tác, yêu cầu của chính phủ hay các hiệp hội ngành nghề, và đặc biệt chống rửa xanh (Green Wash), nhằm nâng cao tính minh bạch của báo cáo ESG. Không vấn đề gì, hệ thống sẽ luôn được hỗ trợ cập nhật và nâng cấp.

Cơ sở dữ liệu sẽ được tự động thu thập và cập nhật theo thời gian thực thông qua phần mềm chuyên dụng. Hệ thống sẽ đánh giá, quy chuẩn theo hệ quy chiếu thống nhất, phân loại, lập bản đồ để cuối cùng đưa ra báo cáo trình bày chuyên nghiệp theo nhiều định dạng khác nhau.

Một trong những yếu tố ESG trong bản thân quy trình báo cáo này là an toàn và kiểm soát dữ liệu, đặc biệt là đối với các thông tin nhạy cảm. Lãnh đạo doanh nghiệp hoàn toàn làm chủ hệ thống thông qua chức năng phân cấp, phân quyền truy cập, sửa đổi.

Khác với cách lập báo cáo truyền thống tốn công và tốn sức, mất nhiều thời gian và gây gián đoạn đến hoạt động hàng ngày của doanh nghiệp; giờ đây, với công nghệ số, các bạn chỉ cần làm duy nhất lần đầu, sau đó hàng quý hay hàng năm, doanh nghiệp có thể xuất Báo cáo ESG chỉ bằng một cú click.

Với báo cáo này, công ty dễ dàng xác định và truy suất tận nguồn và công bố thông tin một cách minh bạch cho các bên liên quan, nhằm cải thiện những khâu, vấn đề chưa theo kỳ vọng. Báo cáo ESG thể hiện tầm nhìn, nguồn lực, sự kiên định và đặc biệt tính minh bạch ở đẳng cấp vượt trội so với mặt bằng chung.

Giờ đây, ban lãnh đạo và toàn thể cán bộ công nhân viên có thể tự hào ghi tên mình vào sân chơi toàn cầu với thành quả đạt được cũng như vị trí của mình trong hành trình phát triển bền vững. Để lan tỏa năng lượng tích cực cho xã hội, cũng là một cách thực hành ESG, xin đừng quên chia sẻ kinh nghiệm của mình với các doanh nghiệp bạn và cộng đồng rộng lớn hơn.

7. Kiểm Toán Độc Lập & Công Bố Báo Cáo ESG.

Việc kiểm toán độc lập cho Báo cáo ESG hiện vẫn là tự nguyện (trái ngược với kiểm toán tài chính) và không dựa trên một bộ tiêu chuẩn quy định duy nhất được chấp nhận rộng rãi. Nhưng các doanh nghiệp thường được chúng tôi khuyến nghị không dừng lại ở đây, sau tất cả các nỗ lực và đầu tư tới khi xuất được ra Báo cáo. Báo cáo ESG nội bộ cần được soát

xét và xác nhận bởi một đối tác kiểm toán độc lập bên ngoài để phát huy hết giá trị và ý nghĩa.

Khách hàng, nhà đầu tư và các bên liên quan khác cần đọc kỹ báo cáo của công ty kiểm toán để hiểu những tiêu chuẩn ESG nào đã đạt được trong thực tế và sau đó xem xét trọng số bổ sung mà họ có thể đặt vào báo cáo bền vững. Mục đích trong báo cáo bền vững là khuyến khích các tổ chức vượt ra ngoài nghĩa vụ cơ bản là tuân thủ pháp luật.

Các vấn đề có thể được đánh giá trong kiểm toán báo cáo ESG bao gồm:

- tiêu chuẩn môi trường và hệ thống quản lý;
- sáng kiến tiết kiệm năng lượng;
- quản lý cơ sở vật chất, nước và chất thải, bao gồm các hoạt động tái chế;
- quy trình phát triển và sản xuất sản phẩm, và nỗ lực giảm chất thải trong tất cả các giai đoạn sản xuất;
- kế hoạch giám sát lượng khí thải carbon và giảm thiểu hoặc thậm chí loại bỏ sản xuất chất thải độc hại (cách chuỗi cung ứng của công ty vận chuyển hàng hóa cho khách hàng, khí thải từ phương tiện vận chuyển và sử dụng nhiên liệu có thể được đánh giá);
- sử dụng các vật liệu nguy hiểm trong sản phẩm;
- bồi thường tác động cộng đồng và thiệt hại về môi trường do vị trí đặt cơ sở kinh doanh;
- minh bạch doanh nghiệp;
- thực hiện các vấn đề xã hội liên quan đến quyền con người, sự đa dạng, tiêu chuẩn lao động và điều kiện làm việc; và
- Chính sách đãi ngộ cho người lao động.

Các bạn hoàn toàn có thể tự tin vì đã được đơn vị tư vấn hướng dẫn, đào tạo để làm chủ quy trình, phần mềm công nghệ, để đáp ứng mọi yêu cầu soát xét cũng như giải thích số liệu của kiểm toán viên.

Sau khi báo cáo ESG được kiểm toán, tổ chức đã sẵn sàng để xuất bản. Đầu tiên là điền bảng câu hỏi theo quy định trước khi gửi cho HOSE nếu doanh nghiệp đã được niêm yết trên sàn chứng khoán tại Việt Nam. Sau đó là các kênh truyền thông khác nhau, như trang web của công ty, thông cáo báo chí và mạng xã hội, nên được sử dụng để đảm bảo tất cả các bên liên quan chính có thể dễ dàng truy cập báo cáo ESG.

Báo cáo ESG được lập theo tiêu chuẩn độc lập, uy tín, bao quát và được kiểm toán độc lập thông qua sẽ như tấm hộ chiếu bảo chứng quyền lực cao nhất về phát triển bền vững của bất kỳ tổ chức hay doanh nghiệp nào trên thế giới, dù quy mô lớn hay nhỏ, hay ở bất cứ ngành nghề và lĩnh vực gì. Báo cáo ESG theo chuẩn mực quốc tế nhấn mạnh tính đo lường, minh bạch và xóa bỏ điểm mù về kiểm soát các rủi ro. Do đó nó tạo niềm tin tuyệt đối có thể kiểm chứng cho khách hàng, đối tác, và ngay cả các quỹ đầu tư khát khe cung cấp các gói tín dụng xanh, hỗ trợ không giới hạn và đồng hành lâu dài với điều kiện ưu đãi nhất, chỉ dành cho các tay chơi dẫn đầu thị trường.

8. Xây Dựng Kế Hoạch Chiến Lược ESG.

Với đội ngũ nhân sự ESG, Báo cáo ESG chuyên nghiệp, và quy trình thực thi ngày càng hoàn thiện, các bạn đã có tất cả những dữ liệu và nguồn lực cần thiết để xây dựng bản kế hoạch chiến lược dài hạn cho riêng mình một cách chi tiết trong hành trình phát triển bền vững. Kế hoạch ESG cần được lồng ghép, tích hợp với bản kế hoạch tổng thể hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp để đem lại hiệu quả tổng thể cao nhất trong thực thi.

Điều quan trọng là mọi bộ phận chuyên môn, mọi chi nhánh nhận thức rõ vai trò và trách nhiệm của mình trong bức tranh tổng thể, cũng như được bổ sung nguồn lực và kiến thức phù hợp để đạt được. KPI liên quan đến ESG cần được xét đến khi quyết định các chỉ tiêu chung và hiệu quả của từng phòng ban, bộ phận. Kế hoạch cần được đưa ra đánh giá tiến độ, hiệu quả tối thiểu theo từng quý và cập nhật theo năm dựa theo nhu cầu, biến động của từng giai đoạn phát triển.

Một số lưu ý đặc biệt:

- **Hãy minh bạch.**

Không phải ngẫu nhiên toàn thế giới đồng loạt chuyển từ CSR (Corporate Social Responsibility – Trách nhiệm xã hội doanh nghiệp) sang sử dụng ESG. Báo cáo ESG sử dụng các đánh giá bên ngoài là các bộ khuôn khổ, chuẩn mực chi tiết được công nhận rộng rãi để xác định sự tuân thủ một cách minh bạch bởi quy trình và hệ thống quản trị chặt chẽ. Công ty đưa ra tuyên bố làm tốt hơn là một chuyện, chứng minh điều đó qua khả năng truy vấn tận nguồn và cho thấy kết quả là một điều khác. Tuyệt đối tránh các cáo buộc về "rửa xanh" hoặc "chân gỗ biểu diễn" bằng cách chia sẻ dữ liệu và thông tin một cách cởi mở và chân thành. Vì vậy, đừng ngại báo cáo các mục tiêu chưa được đáp ứng. Thay vào đó, hãy minh bạch với cả thành quả đạt được và những vấn đề bạn có cơ hội để cải thiện.

Các bạn có thể tự hào và tự tin mặc dù thành quả đạt được có thể chưa nhiều nhưng nếu ban lãnh đạo doanh nghiệp ý thức được tầm quan trọng của việc quản trị các rủi ro và cả các cơ hội liên quan đến ESG đối với khả năng phát triển dài hạn và bền vững của công ty. Hoặc ban lãnh đạo cam kết đặt mục tiêu nâng cao hiệu quả quản trị ESG, và toàn bộ đội ngũ từ trên xuống dưới có nhận thức và đồng lòng dành nguồn lực để ngày càng hoàn thiện.

- **Luôn linh hoạt.**

Khi mới bắt đầu hành trình ESG, hãy linh hoạt và duy trì khả năng thay đổi theo yêu cầu thực tế tùy thời kỳ. Hãy cho phép tổ chức của bạn duy trì khả năng thích ứng nhanh để chuyển hướng các nỗ lực và nguồn lực khi có thách thức phát sinh. Các tiêu chuẩn mới và khung khổ, luật pháp về ESG chắc chắn sẽ phát sinh trong thời gian tới, các hình thức đột phá công nghệ mới sẽ xuất hiện và đặc biệt môi trường kinh doanh luôn biến động. Khi mô hình và điều kiện có thay đổi lớn, tổ chức của bạn phải tuân theo sự thay đổi của thủy triều hoặc có nguy cơ bị cuốn ra biển.

Tóm lại, việc tạo ra một kế hoạch để khởi động hành trình ESG rõ ràng và phù hợp không chỉ có thể giúp ích cho môi trường trái đất, cải thiện cộng đồng rộng lớn và một không gian phát triển tích cực nói chung mà còn có thể cải thiện hiệu quả hoạt động của chính công ty bạn. ESG giúp kiểm soát rủi ro, giảm lãng phí, không bỏ lỡ các cơ hội, tạo hình ảnh thương hiệu tích cực hơn và khuyến khích tăng lòng trung thành với thương hiệu. Bằng cách biến ESG trở thành một thành tố cốt lõi trong sứ mệnh thương hiệu, bạn đang thể hiện trách nhiệm và cam kết thay đổi nhằm chung tay giảm bớt những thách thức mà hành tinh của chúng ta phải đối mặt ngày nay. Thay vì "chờ và xem", các tổ chức hãy bắt đầu hành trình này sớm nhất có thể với đầy đủ sự quyết tâm cần thiết từ hội đồng quản trị, ban điều hành và toàn thể doanh nghiệp.

Một lần nữa xin nhớ: ESG là một hành trình, không phải là kết quả.

[YTT Consulting](#) thành lập vào năm 2015 có trụ sở tại London, là đối tác tư vấn quản trị và giải pháp chuyển đổi số cho nhiều tên tuổi lớn trong danh sách Fortune 50, FTSE 100 và FTSE 20. Việt Nam là một trong các thị trường APAC chúng tôi ưu tiên. YTT cung cấp cho tổ

chức và doanh nghiệp tiên phong các gói giải pháp chuyển đổi kinh doanh thông minh, đẳng cấp thế giới, dựa trên AI và điện toán đám mây, nhưng được thiết kế, may đo riêng để tăng hiệu suất tổng thể bền vững. Điều tối quan trọng cuối cùng là các giải pháp này sẽ mang lại lợi ích bền vững cho khách hàng cũng như cộng đồng địa phương và toàn cầu.

YTT cung cấp các giải pháp công nghệ cao và tư vấn để hỗ trợ khách hàng đạt được các mục tiêu ESG và điều hưởng theo bối cảnh thay đổi. Các doanh nghiệp thường tham gia với chúng tôi trong suốt các giai đoạn khác nhau của vòng đời kinh doanh và hành trình ESG của họ, tận dụng kinh nghiệm toàn cầu và hiểu biết sâu rộng về quản trị và rủi ro trong các gói chúng tôi tư vấn như sau:

- Tư vấn chiến lược ESG,
- Đánh giá yêu cầu tuân thủ Khung/ Tiêu chuẩn ESG,
- Xác định phạm vi và triển khai ESG,
- Ứng dụng công nghệ cao lập Báo cáo ESG,
- Đào tạo ESG cho các bên liên quan,
- Hỗ trợ triển khai ESG sau GO-LIVE.

Ngoài dịch vụ Tư vấn Chuyển đổi ESG, chúng tôi sẵn sàng hỗ trợ chuyên sâu cho doanh nghiệp về:

- ESG Transformation Consulting (Chuyển đổi phát triển bền vững ESG),
- Digital Finance Consulting (Chuyển đổi số tài chính),
- Business Transformation (Chuyển đổi doanh nghiệp): Target Operating Model (Mô hình vận hành) & Operational Excellence (Vận hành xuất sắc),
- Portfolio Programme Project Management - P3M (Quản trị danh mục dự án đầu tư),
- Managed Services & BPO (Quản trị dịch vụ thuê ngoài),
- Training – People, Process, Technology (Đào tạo – Nhân lực, Quy trình, Công Nghệ).

Giúp doanh nghiệp bạn khám phá tiềm năng và hưởng thành quả cho giá trị bạn cống hiến.

Hung Ninh - ESG Transformation Lead

[YTT Consulting](#)

Trích Nguồn:

1. [What is ESG Data and How Do You Manage It? | Diligent Corporation](#)
2. [Thúc đẩy phát triển bền vững thông qua ESG - Nhip sống kinh tế Việt Nam & Thế giới \(vneconomy.vn\)](#)